

ВСТУП

Теорія керування документаційними процесами (КДП), зародившись у часи застосування традиційних технологій створення, збереження і використання службових документів на паперових носіях, розвинулась і набула сучасних характеристик в умовах глобалізації сучасних економічних і суспільних процесів, інформатизації управлінської сфери. Керування документаційними процесами, ґрунтуючись на процесах інтеграції технологій документування і документообігу з активним застосуванням комп'ютерної техніки та інформаційних технологій, – це виявлення конвергентної еволюції в управлінській діяльності.

Політика, процедури регламентації та методика роботи із службовими документами в діяльності державних та приватних установ, національних архівів Австралії, Великої Британії, Канади й США виявились в ухваленні міжнародних стандартів та модифікованих національних нормативних актів, укладанні словників фахової термінології, написанні теоретичних праць й методичних посібників, що їх розробили архівісти цих країн та міжнародні й національні фахові організації.

Прийняття у 2001 р. міжнародного стандарту ISO 15489-2001 розпочало новий етап у розвитку КДП. Як єдиний міждержавний стандарт з КДП цей нормативний акт є загально концептуальним, що дає можливість використовувати його в будь-якій організації, незалежно від її статусу та напряму діяльності, формує сучасний підхід до КДП. Він стосується керування документами всіх видів та на всіх носіях, створених або отриманих організацією (державною і недержавною) під час її діяльності, а також фізичними особами (суб'єктами підприємницької діяльності).

Визнанням вагомості документованої інформації як інформаційного ресурсу суспільства, застосування форм і методів міжнародної уніфікації та стандартизації інформаційних процесів є прийняття національних стандартів з КДП, гармонізованих із стандартами ISO.

Сучасні євроінтеграційні процеси та прагнення України стати рівноправним учасником світового інформаційного простору зумовили розроблення в Українському науково-дослідному інституті архівної справи та документознавства Державного комітету архівів України національної модифікації міжнародного стандарту – ДСТУ 4423-2005 «Керування документаційними процесами» (в двох частинах). Серед колективу розробників провідні українські науковці: С. Г. Кулешов, І. Є. Антоненко, О. М. Загорецька.

Національний стандарт відкрив шлях до організації документаційної сфери у світлі світових тенденцій, зокрема щодо створення легітимних службових документів та керування їхнім обігом, формулювання та дотримання

принципів та елементів керування документаційними процесами, надання єдиної методології впровадження ISO 15489-1 в усіх організаціях, яким потрібно керувати службовими документами, здійснювати документаційні процеси та враховувати чинники запровадження КДП.

Теорія і практика керування документаційними процесами – актуальний і перспективний напрям наукових досліджень. Тенденції використання як традиційних, так і новітніх комп'ютерних технологій у сфері керування документаційними процесами плідно досліджують українські науковці В. В. Бездрабко, С. Г. Кулешов, І. Є. Антоненко, О. М. Загорецька, В. В. Добровольська, Ю. П. Якимюк, В. О. Кудлай, М. В. Вилегжаніна.

Цей навчальний посібник розроблено для навчального процесу з дисципліни «Керування документаційними процесами» (аналог дисципліни «Керування документацією»).

У книзі зібрано матеріали, які можуть допомогти на всіх етапах навчального процесу з вивчення дисципліни «Керування документаційними процесами» («Керування документацією»): на лекційних та лабораторних заняттях, під час модульного чи екзаменаційного контролю, написання курсової роботи.

Основний зміст посібника становлять положення ДСТУ 4423-2005 «Керування документаційними процесами», подані у формалізованому табличному вигляді, що є максимально зручно для сприйняття та засвоєння матеріалу, зокрема у разі застосування мультимедійних засобів у навчальному процесі.

Вагомим компонентом посібника є глумачний словник нормативних термінів, у якому відтворено поняттєво-термінологічний апарат, використаний у ДСТУ 4423-2005 «Керування документаційними процесами», а також у базовому стандарті – ДСТУ 2732-2004 «Діловодство й архівна справа. Терміни та визначення». У словнику застосовано групування термінів за темами основної табличної частини посібника. Для зручності користування і швидкого пошуку потрібного терміна до словника додано алфавітний покажчик.

Тестові завдання передбачають відповідні знання студента щодо конкретного матеріалу з вивченого курсу «Керування документаційними процесами» («Керування документацією»), вміння аналізувати стан розвитку документознавства та архівної справи, вміння застосовувати набуті знання для розгляду актуальних діловодних, документознавчих, архівознавчих питань, наявність аналітичних здібностей у студента. Кожне із завдань передбачає одну або декілька правильних відповідей.

Пропонований навчальний посібник можуть використовувати студенти вищих навчальних закладів – майбутні фахівці у галузі документно-комунікаційної діяльності, бібліотечної справи, архівознавства, інформатики.